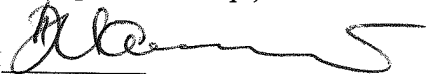

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Біологічний факультет
Кафедра фізіології людини і тварин

Затверджено
на засіданні кафедри
фізіології людини і тварин
біологічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 8 від 22 березня 2023 р.)

Завідувач кафедри

Володимир МАНЬКО

Силабус із навчальної дисципліни
«Біологічні основи формування залежностей»,
що викладається в межах ОПП «Лабораторна діагностика біологічних систем»
другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності 091 Біологія та біохімія

Львів 2023

Назва курсу	Біологічні основи формування залежностей
Адреса викладання курсу	вул. Грушевського 4, 79005 Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	біологічний факультет, кафедра фізіології людини і тварин
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	09 Біологія 091 Біологія та біохімія
Викладачі курсу	професор кафедри фізіології людини і тварин, д.б.н., професор Іскра Руслана Ярославівна
Контактна інформація викладача	Ruslana.iskra@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	У день викладання курсу відповідно до розкладу (вул. Грушевського 4, ауд. 140). Окрім того, проводяться он-лайн консультації з використанням платформ Zoom. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://bioweb.lnu.edu.ua/course/
Інформація про курс	«Біологічні основи формування залежностей» є вибірковою дисципліною магістрів 1 року навчання, що викладається в межах ОПІ Лабораторна діагностика біологічних систем другого (магістерського) рівня вищої освіти, охоплює 90 год (3 кредити за ECTS) протягом двох семестрів. У першому семестрі – 30 год (1 кредит за ECTS), з них лекційні заняття (10 год), практичні заняття (10 год.) і самостійна робота (10 год.), у другому семестрів – 60 год. (2 кредити за ECTS), з них самостійна робота (60 год) та завершується заліком.
Коротка анотація курсу	В основі курсу лежить система знань про біологічні, психологічні та соціальні причини формування залежностей, а також шляхи їх профілактики. Програма навчальної дисципліни складається з двох змістових модулів: У першому модулі розглядають загальні поняття про адикцію, етапи формування та наслідки виникнення адикцій, а також біологічні основи здорового способу життя. У другому модулі вивчають види залежностей, основи фізичних (хімічних) та психологічних залежностей і їх профілактика.
Мета та цілі курсу	Метою навчальної дисципліни є формування у студентів біологів комплексу знань і компетентностей, що необхідні для розуміння причин виникнення залежностей у дітей та підлітків; механізмів розвитку патологій, пов'язаних із залежностями; біологічні, психологічні та соціальні чинники у генезисі формування залежностей. Ціллю курсу є: ознайомити студентів із загальними поняттями про залежності, їх запобігання і профілактики, біологічними основами здорового способу життя, розвивати у студентів активну мотивацію дбайливого ставлення до свого здоров'я, виховувати прагнення берегти здоров'я і життя зважаючи на їх цінність і значимість для людини.
Література для вивчення дисципліни	Основна література: 1. Максимова Н. Ю. Психологія адиктивної поведінки: навчальний посібник. – К. : Київський університет, 2002. – 308 с. 2. Патофізіологія: в 2 т. Т 1. Загальна патологія: підручник для студ. вищ. мед. навч. заклад. / О. В. Атаман. – Вид. 2-ге. –

	<p>Вінниця: Нова Книга, 2016. – 580 с.</p> <p>3. Карпова І. Б., Корчинський В. Л., Зотов А. В. Фізична культура та формування здорового способу життя: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2005. С. 4-6.</p> <p>Додаткова література:</p> <p>1. Мудрик А. Б. Трудоголізм як професійна адикція особистості. Психологічні перспективи. — 2017. — Вип. 29. — С. 175—185.</p> <p>2. George F Koob and Nora D Volkow. Neurobiology of addiction: a neurocircuitry analysis. Lancet Psychiatry. 2016 Aug; 3(8): 760–773.</p> <p>3. McLellan AT, Lewis DC, O'Brien CP, Kleber HD. Drug dependence, a chronic medical illness: Implications for treatment, insurance, and outcomes evaluation. JAMA. 2000;284(13):1689–1695.</p> <p>4. Koob GF, Le Moal M. Drug abuse: Hedonic homeostatic dysregulation. Science. 1997;278(5335):52–58.</p>
Тривалість курсу	Два семестри
Обсяг курсу	90 год, з яких 10 год лекцій, 10 год практичних та 70 год самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент буде:</p> <p>знати: загальні поняття про залежності, шляхи їх виникнення та наслідки, психологічні та соціальні причини формування залежностей, критерії поведінки залежних осіб.</p> <p>вміти: взаємодіяти з адиктивними особами, вести здоровий спосіб життя.</p>
Ключові слова	Адикція, залежність, наркоманія, алкоголізм, ігроманія.
Формат курсу	очний
	проведення лекцій, консультації для кращого розуміння тем
Теми	Наведено у табл. 1
Підсумковий контроль, форма	Залік у II семестрі
Пререквізити	Викладання навчальної дисципліни базується на знаннях, отриманих у результаті вивчення попередніх навчальних біологічних дисциплін та потребують базових знань з біології, фізіології та патофізіології людини, біохімії, екології
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	лекції, презентація (ілюстрація, демонстрація), розповіді, пояснення
Необхідне обладнання	персональний комп'ютер, комп'ютерні програми і операційні системи, проектор, прилади.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані під час роботи на практичних заняттях, модульного контролю, виступів з доповідями (з презентацією) на основі самостійної роботи. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні заняття – 20 балів (5 занять × 4 бали) – усне опитування лекційного матеріалу. • модульний контроль – 60 балів (1-й модуль – 30 балів, 2-й модуль – 30 балів, проводиться у вигляді описових і тестових письмових завдань. • виступи з доповідями (з презентацією) на основі самостійної роботи студентів – 20 балів. <p>Залік студент отримує на підставі поточної успішності.</p>

	<p>Академічна доброчесність: роботи студентів є виключно оригінальними результатами самостійного опрацювання матеріалу. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до модульних контролів (замірів знань)</p>	<p>Змістовий модуль I. Адиктивна поведінка. Біологічні основи здорового способу життя.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та сутність залежності як психологічного феномену. Чинники, які сприяють виникненню адиктивної поведінки. Етапи формування та наслідки виникнення адикцій. 2. Психологічна характеристика залежної поведінки. Критерії зловживання і залежності. Мотивація поведінки залежних осіб. 3. Біологічні, психологічні та соціальні чинники у генезисі формування навичок вживання психоактивних речовин у дітей та підлітків. 4. Психологічні особливості адиктивної поведінки студентів. 5. Законодавство країн світу в боротьбі з «залежністю». Державна політика профілактики адикцій. 6. Біологічні основи здорового способу життя. Критерії та складові здорового способу життя. 7. Діяльність щодо формування здорового способу життя. Передумови покращення здоров'я. <p>Змістовий модуль II. Фізичні та психологічні залежності, їх профілактика.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості взаємодії соціального оточення з адиктивними особами. 2. Алкоголізм та його вплив на фізіологічні та соціальні функції людини. 3. Наркоманія, медичні та соціальні наслідки. Характеристика поведінкових змін при вживанні наркотиків. 4. Залежність від тютюнопаління. Вплив тютюнового диму на організм людини. 5. Основи профілактики харчові залежності (булімія, анорексія). 6. Труоголізм як професійна адикція особистості. 7. Ігроманія, комп'ютерні або інтернет-залежності. 8. Адикція стосунків, любовна залежність. 9. Психологічні засади профілактики залежних станів.
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

Таблиця 1

Схема курсу «Біологічні основи формування залежностей»

№	Тема занять (перелік питань)	Форма діяльності та обсяг годин	Термін виконання
1	Поняття та сутність залежності як психологічного феномену. Чинники, які сприяють виникненню адиктивної поведінки. Етапи формування та наслідки виникнення адикцій.	Лекції – 2 год, практ. – 2 год, сам. робота – 2 год	1 тиждень
2	Психологічна характеристика залежної поведінки. Критерії зловживання і залежності. Мотивація поведінки залежних осіб.	Лекції – 2 год, практ. – 2 год, сам. робота – 2 год	1 тиждень

3	Біологічні, психологічні та соціальні чинники у генезисі формування навичок вживання психоактивних речовин у дітей та підлітків. Психологічні особливості адиктивної поведінки студентів.	Лекції – 2 год, практ. – 2 год, сам. робота – 2 год	1 тиждень
4	Державна політика профілактики адикцій. Законодавство країн світу в боротьбі з «залежністю».	Лекції – 2 год, практ. – 2 год, сам. робота – 2 год	1 тиждень
5	Біологічні основи здорового способу життя. Критерії та складові здорового способу життя. Діяльність щодо формування здорового способу життя. Передумови покращення здоров'я.	Лекції – 2 год, практ. – 2 год, сам. робота – 2 год	1 тиждень
Особливості взаємодії соціального оточення з адиктивними особами. Алкоголізм та його вплив на фізіологічні та соціальні функції людини. Наркоманія, медичні та соціальні наслідки. Характеристика поведінкових змін при вживанні наркотиків. Залежність від тютюнопаління. Вплив тютюнового диму на організм людини. Основи профілактики харчової залежності (булімія, анорексія). Трудоголізм як професійна адикція особистості Ігроманія, комп'ютерні або інтернет-залежності. Адикція стосунків, любовна залежність. Психологічні засади профілактики залежних станів.		Самостійна робота – 60 год	
Загалом		Лекції – 10 год, практик. – 10 год, сам. робота – 70 год	

Автор

Руслана ІСКРА

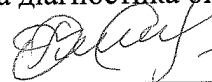
«ПОГОДЖЕНО»

Голова методичної ради
біологічного факультету

Віталій ГОНЧАРЕНКО

" 15 " березня 2023 р.

Гарант ОПП «Лабораторна діагностика біологічних систем»

Олена СТАСИК

" 10 " березня 2023 р.